

Correctievoorschrift VWO

Grieks

Voorbereidend
Wetenschappelijk
Onderwijs

19 | 99

Tijdvak 2

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag of ieder kolon toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag of de vertaling van een kolon worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag of kolon is.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord of een kolon geheel juist is vertaald, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord of een kolon gedeeltelijk juist is vertaald, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag of de vertaling van een kolon niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord of deze vertaling op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.

Het aantal scorepunten is de som van:

a. 10 scorepunten vooraf;

b. het aantal voor de beantwoording van de vragen en voor de vertaling toegekende scorepunten;

c. de extra scorepunten die zijn toegekend op grond van een beslissing van de CEVO.

6 Het cijfer van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.

3 Vakspecifieke regels

Voor het vak Grieks VWO zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 Bij de beoordeling van een essayvraag geldt dat, indien het maximum aantal woorden is overschreden, hiervoor geen punt(en) in mindering wordt / worden gebracht.

2 Bij de beoordeling van de vertaling moet de score 0 worden toegekend indien in een kolom een zeer ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolom.

3 Indien bij de vertaling een aantekening is genegeerd en indien dit heeft geleid tot een onjuiste weergave van het desbetreffende tekstelement, één scorepunt / meerdere scorepunten in mindering brengen, afhankelijk van de zwaarte van de fout en het maximum van het desbetreffende kolom.

4.1 Antwoordmodel voor de vragen

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Tekst 1

Maximumscore 2

- 1 Er is geen gemeenschappelijke / onverdeelde buit meer. 1
Het is niet passend dat de verdeelde buit weer teruggevorderd wordt. 1
Onjuist: na de inname van Troje is er weer nieuwe buit.

Maximumscore 1

- 2 Dat het geschenk opweegt tegen het eergeschenk dat hij moet teruggeven.
Niet fout rekenen: dat het nieuwe geschenk hem bevalt.

Maximumscore 2

- 3 Agamemnon moet het meisje niet teruggeven aan de godheid; hij moet haar teruggeven aan haar vader in opdracht van de godheid. / Door te gehoorzamen geeft Agamemnon gehoor aan het bevel van Apollo.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
4 ☐ In deze context betekent het dat in een goed verdedigde / moeilijk in te nemen stad een rijke buit ligt.	
Maximumscore 1	
5 ☒ B	
Maximumscore 2	
6 ☐ (ὧ ἔπι) πολλὰ μόγησα (regel 162) τὸ μὲν πλεῖον πολυάικος πολέμοιο χεῖρες ἔμαί διέπουσ' (regel 165–166) (ἐπεὶ κε) κάμω πολεμίζων (regel 168) Indien 2 antwoorden goed, 1 scorepunt toekennen. Indien 1 antwoord goed, geen scorepunt toekennen.	
Maximumscore 1	
7 ☒ B	
Maximumscore 2	
8 ☐ Doordat Thetis hem daartoe overhaalt. / Zeus wil Agamemnon tot het besef laten komen dat hij het prestige van Achilles niet straffeloos kan veronachtzamen. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
9 ☐ Het feit dat (in het tweede deel van het vers) Agamemnon Achilles verwijt dat hij houdt van vechten en oorlogvoeren, terwijl de Grieken juist met dat doel naar Troje zijn gekomen. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
10 ☐ Agamemnon wil aan Achilles duidelijk maken dat hij de machtigste is. Hij wil bovendien een afschrikwekkend voorbeeld stellen. Of woorden van overeenkomstige strekking.	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
11 ☐ Zoals Agamemnon aan Apollo gehoorzaamt, moet Achilles aan Agamemnon gehoorzamen. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
12 ☐ Agamemnon zal Briseïs niet persoonlijk gaan halen.	
Maximumscore 1	
13 ☐ ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε (regel 181)	
Maximumscore 2	
14 ☐ Punctueel aspect. Of een omschrijving daarvan. Duratief aspect. Of een omschrijving daarvan.	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
15 ☐ ἔγνω (regel 199) αὐτ' (regel 202)	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
16 ☐ Het Griekse epos heeft zich in een mondelinge traditie ontwikkeld. Kenmerkend voor mondeling overgeleverde poëzie is een groot aantal vaste formules / zinswendingen, waarmee de zanger zijn vertelling kon opbouwen. Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Maximumscore 2

- 17 Ja; want regel 209 komt uit de mond van Athene en is niet erg tactvol tegenover Achilles.
Nee; want in regel 209 verklaart Athene waarom zij Achilles niet volledig kan steunen.
Alleen punten toekennen indien de motivering juist is.

Maximumscore 1

- 18 ὕβριος (εἵνεκα τῆσδε) (regel 214).

Maximumscore 2

- 19 πίθηα (regel 207) en πείθεο (regel 214).
Goed rekenen: παύσουσα (regel 207) en ἴσχεο (regel 214).
Alleen indien de beide werkwoorden genoemd zijn scorepunten toekennen.

Maximumscore 1

- 20 σφωῖτερον (regel 216).
Onjuist: θεοῖς / ἔκλυον (regel 218)

Metriek**Maximumscore 2**

- 21 De drie verzen bestaan vrijwel geheel uit dactyli;
alleen de versvoet waarvan τρις deel uitmaakt is een spondee.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

11**Tekst 2****Maximumscore 2**

- 22 Hun gedrag is in strijd met de goddelijke waardigheid.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Maximumscore 2

- 23 De Godenstrijd is een allegorische weergave van de strijd tussen de natuurelementen.

Tekst 3**Maximumscore 2**

- 24 De Mykeense beschaving;
ca 1600–1200.

11**Maximumscore 1**

- 25 Lineair B.

Tekst 4**Maximumscore 2**

- 26 Twee van de onderstaande antwoorden:
Priamos had in het geheel niet de bedoeling zich te vergrijpen aan Achilles.
Priamos trof Achilles niet slapend aan.
Er is geen sprake van het afwegen van het lijk van Hektor tegen een hoeveelheid goud.
De dode Hektor was geen rauwe massa vlees.

4.2 Antwoordmodel voor de vertaling**Kolon 27****Maximumscore 2**

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·

(En / maar) hem antwoordde vervolgens de godin, de zilvervoetige Thetis / de zilvervoetige godin Thetis:

hij antwoordde de godin	<u>0</u>
de godin antwoordde dit	<u>1</u>
verwisselen / ruilen / aflossen	<u>0</u>
vergeldden / danken / belonen	<u>0</u>
in het vervolg	<u>1</u>
later	<u>0</u>

De woorden Ναὶ δὴ, ταῦτά γε, τέκνον, ἐτήτυμον zijn voorvertaald.

Kolon 28**Maximumscore 4**

οὐ κακόν ἐστι τειρομένοις ἐτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.

het is niet slecht van / voor makkers die / terwijl / wanneer zij in het nauw gebracht worden
het / de gapende / steile verderf / ondergang af te weren.

het is niet slecht dat makkers	<u>2</u>
hij is niet slecht	<u>0</u>
terwijl je in het nauw verkeert	<u>0</u>
die afmatten / in het nauw brengen	<u>0</u>
moge jij afmatten	<u>0</u>
anderen	<u>2</u>
minnaars	<u>1</u>
het is niet slecht dat wij afweren	<u>2</u>
vergeldden / te hulp komen	<u>1</u>
schurk / booswicht / misdadiger	<u>2</u>

Kolon 29**Maximumscore 3**

ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται, χάλκεα, μαρμαίροντα·

maar jouw mooie wapentuig bevindt zich te midden van de Trojanen, van brons,
schitterend / jouw mooie bronzen schitterende wapentuig ...

Niet fout rekenen: bevindt zich voor jou	
andere	<u>1</u>
schild	<u>2</u>
gereedschap / huisraad	<u>0</u>
zij (en) het wapentuig bevinden zich	<u>0</u>
achter / na	<u>0</u>
jouw wapentuig bevond zich	<u>0</u>
Indien ook in de andere kola het praesens wordt opgevat als een praesens historicum, dit fout rekenen tot een maximum van 5 scorepunten.	

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 30	
Maximumscore 4	
τὰ μὲν κορυθαίολος Ἑκτωρ αὐτὸς ἔχων ὄμοισιν ἀγάλλεται. Hektor zelf met bewegelijke / flikkerende helm deze / die om zijn schouders hebbend, pronkt (ermee) / is (er) trots (op).	
weliswaar	<u>3</u>
de / die / deze / dezelfde Hektor	<u>2</u>
deze hebbend met zijn schouders	<u>3</u>
schouders hebbend	<u>0</u>
rauw	<u>0</u>
Hektor pronkt met / door zijn schouders, deze hebbende	<u>0</u>
Kolon 31	
Maximumscore 3	
οὐδέ ἔφημι δηρὸν ἐπαγλαῖεῖσθαι, maar ik zeg / denk dat hij niet (te) lang (ermee) zal pronken / pronkt, / ik denk niet dat hij ...	
en	<u>2</u>
ik zeg niet dat hij er lang mee zal pronken	<u>2</u>
ik zeg hem er niet (te) lang mee te pronken	<u>0</u>
ik zeg (te) lang dat hij	<u>0</u>
Kolon 32	
Maximumscore 2	
ἐπεὶ φόνοσ ἐγγύθεν αὐτῷ. omdat moord / de dood dichtbij hem is / voor hem dichtbij / aanstaande is.	
Niet fout rekenen: de oorzaak van de dood	
nadat / wanneer	<u>0</u>
dikke massa / bloedend / moordend	<u>0</u>
nabestaand / gelijkend / verwant	<u>0</u>
Kolon 33	
Maximumscore 2	
ἀλλὰ σὺ μὲν μὴ πω καταδύσειο μῶλον Ἄρηος, maar begeef je nog niet in het krijgsgewoel,	
ἀλλὰ niet vertaald	<u>1</u>
andere	<u>0</u>
Indien ook in kolon 29, hier opnieuw fout rekenen.	
weliswaar	<u>1</u>
Indien ook in kolon 30, hier opnieuw aanrekenen.	
nooit / niet meer / geenszins	<u>1</u>
Kolon 34	
Maximumscore 3	
πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἔλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃαι. voordat je (tenminste / althans) met eigen ogen hebt gezien dat ik hierheen / hier ben gekomen / mij gezien hebt nadat ik hierheen ben gekomen / voordat je mij met eigen ogen hierheen hebt zien komen.	
zij kwamen	<u>0</u>
terwijl / nadat jij komt / gekomen bent	<u>0</u>
ἐλθοῦσαν niet van ἔρχομαι	<u>0</u>

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 35	
Maximumscore 2	
ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι ἄμ' ἠελίῳ ἀνιόντι, want morgenochtend keer ik terug / zal ik terugkeren gelijk / samen met de opgaande zon / bij zonsopgang / zodra de zon opgaat,	
weggaan / heengaan	<u>1</u>
geluk	<u>0</u>
opkomend gelijk met de zon	<u>0</u>
grievend / kwellend	<u>0</u>
Kolon 36	
Maximumscore 2	
τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος.” met / brengend / dragend de / een mooie wapenrusting van (de kant van) de heerser Hephaistos.	
ik vervaardig / ik vervaardigde / vervaardigd	<u>0</u>
gereedschap / vaatwerk / urnen	<u>0</u>
mooi brengend	<u>0</u>
terwijl zij brengt	<u>0</u>
naar / bij	<u>0</u>
de heer / meester van Hephaistos	<u>0</u>
Kolon 37	
Maximumscore 2	
ᾠς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ' υἱὸς ἐοῖο, Na (dan / dus) zo te hebben gesproken wendde zij zich af van haar zoon,	
zo wendde zij zich af na te hebben gesproken	<u>1</u>
toen zij zich afgewend had na te hebben gesproken	<u>0</u>
gebed / wens / verwensing	<u>0</u>
zijn zoon	<u>0</u>
haar zoon wendde zich af	<u>0</u>
Kolon 38	
Maximumscore 2	
καὶ στρεφθεῖς en na zich te hebben afgewend	
na hem te hebben afgewend	
jij wendt je af	<u>0</u>
gedraaide (zusters)	<u>0</u>
	<u>0</u>
Kolon 39	
Maximumscore 1	
ἄλιησι κασιγνήτησι μετηύδα· sprak zij te midden van / tot de / haar in de zee wonende / zich in de zee bevindende zusters:	
andere	<u>0</u>
zijn zusters	<u>0</u>
broers	<u>0</u>

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 40	
Maximumscore 3	
“Υμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον, “Jullie (enerzijds) moeten nu in de brede / ruime / wijde boezem van de zee duiken / verdwijnen in	
Niet fout rekenen: jullie duiken nu onder	
wij	<u>0</u>
weliswaar	<u>2</u>
Indien ook in kolon 30 en 33, hier niet meer fout rekenen.	
jullie twee	<u>0</u>
jullie doken onder	<u>1</u>
aantrekken	<u>0</u>
met goede neus	<u>0</u>
mchtig stromend	<u>2</u>
de brede zee	<u>2</u>
Kolon 41	
Maximumscore 3	
ὄφρομεναί τε γέρονθ' ἄλιον καὶ δώματα πατρός, om te / zullende bezoeken de zich in de zee bevindende oude man en het huis / de huizen van onze vader,	
bezoekend	<u>2</u>
na te hebben bezocht	<u>0</u>
een zich in de zee bevindende oude man	<u>2</u>
oude huizen	<u>0</u>
de zich in de zee bevindende vader	<u>0</u>
Kolon 42	
Maximumscore 2	
καὶ οἱ πάντ' ἀγορεύσατ' . en vertel hem alles.	
Niet fout rekenen: en (jullie) vertellen hem alles	
en jullie vertelden hem alles	<u>0</u>
Indien ook in kolon 40 een imperfectum, hier opnieuw fout rekenen.	
en zij vertellen / vertelden alles	<u>0</u>
die (relativum)	<u>0</u>
zij allen / jullie allen	<u>0</u>
hem helemaal	<u>0</u>
Kolon 43	
Maximumscore 2	
ἐγὼ δ' ἔς μακρὸν Ὀλυμπον εἶμι παρ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, (en / maar) ik ga / zal gaan naar de hoge / grote Olympos naar Hephaistos met vermaarde kunst,	
ik ben naar de Olympos	<u>1</u>
ik ben op de Olympos	<u>0</u>
ik ga lang naar de Olympos	<u>0</u>
de Olympische Hephaistos	<u>0</u>

Antwoorden	Deel- scores
Kolon 44	
Maximumscore 3	
αἶ κ' ἐθέλησιν υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα.”	
om te zien of hij mijn zoon een / de beroemde schitterende wapenuitrusting wil / zou willen / zal willen geven.”	
zij willen	<u>0</u>
mijn zoon wil / de zonen willen mij geven	<u>0</u>
de / zijn / mijn zoon en mij	<u>0</u>
komen	<u>0</u>
gevend	<u>0</u>
gereedschap / vaatwerk / urnen	<u>0</u>
Indien ook in kolon 36, hier niet opnieuw fout rekenen.	

Einde